

Dienst G13
Tel. 03 285 23 81

Dienst G3
Tel. 03 285 23 31

campus Sint-Vincentius
Sint-Vincentiusstraat 20
2018 Antwerpen
tel. + 32 3 285 2000

www.gzaziekenhuizen.be

Welkom op de afdeling geriatrie patienteninformatie

Sint-Vincentius
GZA . Ziekenhuizen

Inhoud

De afdeling geriatrie 4

1/ De samenstelling van ons multidisciplinair team 5

- a. De dokter geriater 5
- b. De verpleegkundige 5
- c. De zorgkundige 6
- d. De ergotherapeut 6
- e. De kinesist 7
- f. De logopedist 7
- g. De sociale dienst 7
- h. De logistieke medewerker 8
- i. De diëtist 8
- j. De (neuro-)psycholoog 8
- k. De pastorale medewerker 8
- l. De studenten 8

2/ De werking op de afdeling 9

- a. Dagindeling 10
- b. Wat mee te brengen? 10
- c. Afspraken met de geriater 11
- d. Ontslag 12

3/ Nuttige informatie 13

- a. Toegangsdeur 13
- b. Maaltijden 13
- c. Veiligheid 13
- d. Therapieruimte 14
- e. Bezoekuren 14
- f. Geld en waardevolle voorwerpen 15
- g. Bril, hoorapparaat en gebitsprothese 15
- h. Roken 15
- i. Bad, douche, kapper en pedicure 15
- j. Telefoon 16
- k. Internet 17
- l. Cafeteria en winkel 17
- m. Bent u tevreden of niet? 17
- n. Informatiebrochures 18

Beste patiënt, beste familielid

Wij heten u hartelijk welkom op onze afdeling geriatrie.

Wij bieden u in deze brochure graag een houvast, zodat u een beeld krijgt van onze afdeling.

Als u nog vragen of suggesties hebt, aarzel dan niet om een verpleegkundige aan te spreken. Deze helpt u graag verder en verwijst u indien nodig door naar de bevoegde personen.

De afdeling geriatrie

Op onze afdeling verblijven oudere patiënten die behandeld worden voor een acuut ziektebeeld of bij wie een chronische ziekte onder controle wordt gehouden. De huisarts bespreekt met de dokter geriater of een opname al dan niet nodig is.

Niet elke bejaarde is een geriatrische patiënt. Naast het acute ziektebeeld hanteert het ziekenhuis een aantal criteria waaraan een patiënt moet voldoen voor een opname op onze afdeling.

Zo moet hij:

- ouder zijn dan 75 jaar;
- lijden aan verschillende ziektebeelden (vb. slechte longfunctie, slechte hartfunctie, slechte nierfunctie, diabetes, ziekte van Parkinson, moeilijk te been zijn);
- verscheidene geneesmiddelen gebruiken.

Om een aangepaste therapie en ondersteuning te kunnen bieden, staat er een gespecialiseerd team klaar en dit onder de coördinatie van hoofdverpleegkundigen.

U kunt de afdelingen bereiken op:

- 03 285 23 81 (G13);
- 03 285 23 31 (G3).

1/ De samenstelling van ons multidisciplinair team

a. De dokter geriater

De geriater is een arts die gespecialiseerd is in de inwendige geneeskunde. Hij onderzoekt en behandelt de klachten van oudere mensen.

Zij plannen onderzoeken naargelang de optredende klachten, bv.:

- afname van urine- en bloedstalen;
- radiografie van longen en buik;
- echografie van buik;
- ECG (electrocardiogram);
- echografie van het hart.

b. De verpleegkundige

De verpleegkundige is altijd op de dienst aanwezig. Hij voert de behandeling uit en helpt bij de dagelijkse verzorging. De verpleegkundige kan u uitleg geven over de algemene toestand van uw familielid. **Voor het geven van medische informatie en resultaten van onderzoeken is hij echter niet bevoegd.** U kunt wel bij hem een afspraak maken voor een gesprek met de arts (zie punt 2c).

De verpleegkundige staat in voor de bedeling van geneesmiddelen. Alle toegediende geneesmiddelen worden geregistreerd en voor elke patiënt besproken met de geriater. Elke patiënt krijgt een geneesmiddelenbakje met daarin alle geneesmiddelen die hij nodig heeft. We bewaren dus geen geneesmiddelen bij de patiënt op de kamer. Eventuele thuismedicatie geeft u bij opname af aan de verpleegkundige. Om vergissingen te vermijden, wordt deze na controle terug meegegeven naar huis. Als u of uw familielid nood heeft aan een bepaald geneesmiddel, dan bespreekt u dit het best met de verpleegkundige of arts.

c. De zorgkundige

De zorgkundige is professioneel geschoold om patiënten te verzorgen. Hij is de naaste medewerker van de verpleegkundige. Voor verpleegtechnische handelingen zal de zorgkundige zo nodig naar een bevoegde verpleegkundige doorverwijzen.

d. De ergotherapeut

De ergotherapeut helpt onze patiënten om zo zelfstandig mogelijk te leven. Hij geeft gerichte oefeningen en leert de patiënt hoe hij zich het gemakkelijkst kan verzorgen. Hij kan ook helpen bij het zoeken naar aangepaste hulpmiddelen zoals een looprekje, geschikt bestek of een handige kam. U kunt de ergotherapeut ook advies vragen over uiteenlopende zaken zoals schoeisel, zelfstandigheid, de eventuele aanpassingen in de thuissituatie ...

De ergotherapeut kan in bepaalde situaties samen met u en uw familie een bezoek aan huis plannen. Hij geeft dan advies over aanpassingen en hulpmiddelen in de woning. Samen zoekt u naar de meest geschikte oplossing.

Om een zo hoog mogelijk zelfstandigheidsniveau te bereiken, werken verpleegkundigen en ergotherapeut nauw samen. Om dezelfde reden vragen zij aan onze patiënten vaak om bepaalde activiteiten zelf uit te voeren. In het begin kunnen deze handelingen misschien moeilijk zijn, maar door te oefenen kunnen we samen een hogere graad van zelfstandigheid bereiken.

Bedenk ook dat het laten uitvoeren van een handeling door een hulpverlener doorgaans meer tijd vraagt dan het zelf uitvoeren van dezelfde handeling.

Omdat geheugenstoornissen het uitvoeren van dagelijkse activiteiten kunnen beïnvloeden, test de ergotherapeut eveneens de mentale functie van onze patiënten.

e. De kinesist

De kinesist begeleidt onze patiënten met aangepaste oefeningen om de spieren te versterken. Hierdoor leren zij beter stappen, zijn ze minder snel vermoeid en kunnen ze vlotter uit het bed of de zetel opstaan. De kinesist en de ergotherapeut werken nauw samen om de mobiliteit van onze patiënten te verbeteren.

f. De logopedist

De logopedist helpt en geeft advies bij slik- of eetstoornissen. Verder onderzoekt en behandelt hij taal- en spraakproblemen, alsook gehoorproblemen.

g. De sociale dienst

De sociale dienst helpt onze patiënten en hun familie bij de terugkeer naar huis. Hij bespreekt de mogelijkheden van thuishulp en thuisverpleging. Patiënten die niet op een verantwoorde manier terug naar huis kunnen, krijgen advies en begeleiding in geval van een opname in een woonzorgcentrum.

h. De logistieke medewerker

De logistieke medewerker is verantwoordelijk voor de maaltijdbedeling en het opvragen van de menuvoorkeuren.

i. De diëtist

De diëtist bewaakt mee de evenwichtige voeding van onze patiënten en geeft advies bij diëten (bv. bij suikerziekte).

j. De (neuro-)psycholoog

Op vraag van de geriater kan een psycholoog in consult geroepen worden. Dit gebeurt in het kader van gedrag- of geheugenproblemen of bij cognitieve problemen.

k. De pastorale medewerker

Op uw vraag kan er een pastoraal medewerker langskomen, voor een gesprek of voor de communie. GZA Ziekenhuizen is een christelijk geïnspireerd ziekenhuis, doch we eerbiedigen de vrijheid en de overtuiging van al onze patiënten.

l. De studenten

Zoals overal in het ziekenhuis zijn er ook op onze afdeling geregeld studenten aanwezig. Zij werken steeds onder toezicht. U herkent hen aan hun naambordje. Dit zijn studenten verpleegkunde, zorgkundigen, ergotherapie, logopedie, logistiek ...

2/ De werking op de afdeling

Het team op onze afdeling werkt anders dan op een inwendige of heelkundige afdeling. Dat heeft alles te maken met onze poging om de zelfstandigheid van onze patiënten na een acute ziekte zo goed mogelijk te herstellen.

Bedlegerigheid is vooral voor oudere patiënten vaak gevaarlijker dan de ziekte die tot de bedrust heeft geleid (bv. door het ontstaan van doorligwonden, verzwakking van de spieren ...).

De verpleegkundigen en paramedici (ergotherapeut, kinesist, logopedist) sporen onze patiënten steeds aan tot activiteit en tot het dragen van dagkledij. Dagkledij stimuleert immers tot activiteit en tot het behoud van het dag- en nachtritme. Enkel bij extreme drukte of tijdens het weekend kan het gebeuren dat onze patiënten hun dagkledij niet dragen.

Allerlei dagelijkse activiteiten zoals wassen, kleden en eten voeren onze patiënten zo veel mogelijk zelf uit. Tijdens de weekdays zijn er oefenactiviteiten in de (ergo)therapie ruimte.

Ook het nuttigen van de middagmaaltijd gebeurt zo veel mogelijk gezamenlijk in de dagzaal op de afdeling. Zo willen we het sociaal contact en de maaltijdinname verbeteren. Uiteraard is het eten in de dagzaal geen verplichting voor onze patiënten.

Een geriatrische patiënt vertoont meestal verschillende ziektebeelden tegelijkertijd. In samenspraak met de geriater bespreekt het team welke ziekte eerst moet worden aangepakt. Zo proberen wij de onderzoeken, behandelingen en het aantal in te nemen geneesmiddelen te beperken.

Uiteraard zijn al deze inspanningen, zowel van onze patiënten als van onze medewerkers, gericht op genezing en herstel, en dit met het oog

op een spoedig ontslag. Om dit ontslag zo succesvol mogelijk te laten verlopen, proberen wij de ontslagdatum samen met u te bepalen. Toch vragen wij u om uw begrip omdat wij hierbij gebonden zijn aan bepaalde wettelijke normen.

a. Dagindeling

Ochtend:	hygiënische verzorging dagkledij ontbijt behandeling en onderzoeken middagmaal
Namiddag:	middagdutje bezoek, therapie en onderzoeken
Avond:	avondmaal bedritueel en nachtkledij

b. Wat mee te brengen?

- slaapkledij
- dagkledij (makkelijk zittende broek, rok... evt. een jogging.)
- ondergoed
- degelijk gesloten schoeisel (schoenen en/of pantoffel)
- persoonlijke verzorgingsproducten: washandjes, handdoeken, zeep, kam, tandenborstel, tandpasta, scheergerief ...
- persoonlijke dingen zoals wekker, foto's, kussen, deken ...
- kunstgebit, hoorapparaat, TED-kousen of ...
- eventueel persoonlijke loopstok, rollator ...

Graag kledij, wasgoed en andere persoonlijke spullen labelen a.u.b. zodat zij niet verloren zouden gaan.

c. Afspraken met de geriater

De geriater wil een zo volledig mogelijk beeld van de algemene toestand van zijn patiënten. Om alle resultaten, buiten het acute ziektebeeld, te verzamelen, heeft hij gemiddeld een week nodig.

Gezien de wet op de patiëntenrechten mag de geriater in principe alleen met de patiënt over het ziektebeeld spreken. Toch begrijpen wij dat ook familie graag informatie uit de eerste hand krijgt. Dit kan alleen als de naam van het betrokken familielid genoteerd staat als vertrouwenspersoon of als wettelijke vertegenwoordiger.

- Een wettelijke vertegenwoordiger is de persoon die gemachtigd is om beslissingen te nemen voor de patiënt die niet meer over zijn fysische of psychische mogelijkheden beschikt. Als bewijs geldt een kopie van deze machtiging in het dossier.
- Een vertrouwenspersoon is de persoon die door de patiënt wordt aangeduid om informatie over zijn ziekte-toestand te krijgen. Dit kunnen wettelijk gezien verschillende personen zijn, maar om praktische redenen kan slechts één familielid als gesprekspartner met de arts optreden. Deze vertrouwenspersoon kan dan op zijn beurt de rest van de familie inlichten.

Gelieve u te wenden tot de verpleging om een afspraak te maken bij de geriater. In uiterste nood kan deze afspraak ook telefonisch gehouden worden. We gunnen de familie van al onze patiënten een afspraak en voldoende tijd bij de arts geriater. We vragen daarom uw begrip als het enkele dagen duurt voordat u bij de arts kunt komen.

d. Ontslag

We plannen het ontslag van onze patiënten in overleg met familie, huisarts en eventueel woonzorgcentrum. De dag van ontslag krijgt u een overzichtsblad waarop de geneesmiddelen, dosissen en toedieningsvormen vermeld staan. Vanuit het ziekenhuis kunnen wij geen geneesmiddelen meegeven bij ontslag. De geriater bezorgt u wel voorschriften voor die geneesmiddelen die door hem voor de patiënt tijdens deze opname werden voorgeschreven.

Daarnaast krijgt u ook nog een verslag mee voor de huisarts/verwijzende arts.

3/ Nuttige informatie

a. Toegangsdeur

De centrale toegangsdeur van onze afdeling is voorzien van een code. Deze moet de veiligheid van onze patiënten verzekeren. Met de stijgende leeftijd verhoogt immers het risico op verwardheid en vergeetachtigheid. Dankzij deze beveiliging kunnen onze patiënten vrij rondlopen op de afdeling. Patiënten die (al dan niet met een familielid) naar beneden gaan, geven dit door aan onze medewerkers.

b. Maaltijden

Patiënten die hulp nodig hebben tijdens de maaltijd, kunnen in samenspraak met de verpleegkundige een familielid laten komen. De maaltijden starten om 8 uur (ontbijt), om 11.30 uur (lunch) en om 17 uur (avondmaal).

Ook op onze afdeling kunnen patiënten zelf hun maaltijd samenstellen. De menukeuze wordt besproken met de verpleegkundige of logistiek helper en dit onder toezicht van de geriater en diëtist. Patiënten die dat wensen en kunnen, kunnen het middagmaal nuttigen in de dagzaal.

c. Veiligheid

Vallen komt erg veel voor bij ouderen. Een val wordt vaak veroorzaakt door schoeisel dat niet goed aanpast is. Daarom is het belangrijk dat pantoffels en schoenen gesloten en niet te groot of te klein zijn. Indien het valrisico te groot is, wordt in overleg met het team gezocht naar een oplossing. Deze maatregel wordt iedere dag geëvalueerd en zo snel mogelijk opgeheven. Indien u hier uitleg over wenst, kunt u contact opnemen met de aanwezige verpleegkundige en de ergotherapeut.

In uitzonderlijke situaties kunnen we niet anders dan over te gaan tot fixatie. Ook voor ons als professionelen is deze beslissing niet eenvoudig. Wij begrijpen dan ook uw bekommernis en zijn steeds bereid om hierover te praten.

d. Therapieruimte

Al onze patiënten komen onder toezicht van de ergotherapeut en de kinesist dagelijks oefenen in de therapieruimte. Enkel door beweging blijven spieren, botten en gewrichten immers soepel. Vooral bij ouderen speelt het principe 'rust roest'. Hoe minder zij bewegen, hoe meer de spieren verzwakken en de gewrichten verstijven en hoe meer pijn ze lijden.

Voor iedere patiënt wordt een individueel oefenprogramma opgesteld.

e. Bezoekuren

Onze bezoeken zijn doorlopend van 14 uur tot 20 uur. Dit geldt voor de een- en tweepersoonskamers. Tijdens de voormiddag zijn onze patiënten in de therapieruimte en na het middagmaal hebben zij recht op een beetje rust.

Familieleden die niet tijdens de officiële bezoeken kunnen komen, kunnen altijd met de verantwoordelijke verpleegkundige een andere afspraak maken. Bezoekers die onverwachts 's avonds op bezoek komen, zoeken steeds een verpleegkundige op om hun aanwezigheid te melden.

f. Geld en waardevolle voorwerpen

Geld en waardevolle voorwerpen laat u het best thuis. Hebt u toch geld bij, hou het dan zeker niet op de kamer maar geef het in bewaring in de kluis van het ziekenhuis. Tijdens de week kunt u het geld en waardevolle voorwerpen laten opbergen/terug opvragen bij de opnamedienst tussen 8 en 16.30 uur.

g. Bril, hoorapparaat en gebitsprothese

Brillen en hoorapparaten bergt u veilig op in de lade van uw nachtkastje. Gebruik voor uw gebitsprothese het daarvoor bestemde doosje dat u krijgt van de verpleegkundige.

h. Roken

Het ziekenhuis is een rookvrij gebouw. Roken is schadelijk voor de gezondheid. Het is dan ook strikt verboden om binnen de muren van het ziekenhuis te roken. Patiënten die het echt niet kunnen laten, vragen we alleen te roken in de daartoe voorziene rookruimte buiten. Op alle andere plaatsen geldt voor ieders gezondheid en veiligheid een volstrekt rookverbod.

i. Bad, douche, kapper en pedicure

Op de afdeling is een aangepaste badkamer met speciaal bad (enkel op G3) en douche voorzien. Baden/douchen gebeurt uitsluitend onder toezicht van de verpleegkundige/ergotherapeut.

Laat u graag een kapper of een pedicure laat komen, dan kunt u dit met de verpleegkundige bespreken. Betaling gebeurt via de ziekenhuisrekening.

j. Telefoon

Op de kamer

Op alle kamers is er telefoon beschikbaar. Op de meerpersoonskamers is er één telefoon per twee patiënten.

Wilt u het telefoontoestel op uw kamer gebruiken, dan meldt u dat aan de opnamedienst. Na betaling van het voorschot ontvangt u een geheim codenummer. De telefoonkosten worden via de ziekenhuisfactuur verrekend.

Van buiten het ziekenhuis kan men deze toestellen rechtstreeks bereiken door het nummer 03 285 2. .. te vormen, gevolgd door het kamernummer.

Gsm

In dit ziekenhuis is het gebruik van een gsm algemeen toegelaten. Er zijn echter diensten die met gevoelige apparatuur werken en waar een gsm een storend effect kan hebben. Omwille van de veiligheid van onze patiënten vragen wij u om uw gsm niet te gebruiken op de diensten: intensieve zorg, de ontwaakzaal, het operatiekwartier, de dienst neonatologie, het verloskwartier, de dienst hartbewaking en spoed.

Onze medewerkers gebruiken draadloze telefoons die geen risico's op storingen geven.

k. Internet

Tijdens uw verblijf kunt u op uw kamer gebruikmaken van gratis draadloos internet. De toegang hiervoor is uitsluitend mogelijk met uw persoonlijke laptop. U kunt inloggen via een code die u aanvraagt op de opnamedienst. Wij bieden geen technische ondersteuning.

l. Cafeteria en winkel

Bezoekerscafeteria

U vindt onze bezoekerscafeteria op de benedenverdieping, rechts naast het onthaal (volg route 1). U kunt hier terecht voor snacks, dranken en warme en koude gerechten.

Winkel

In de centrale inkomhal kunt u in de winkel terecht voor kleine aankopen, geschenkjes, kranten en weekbladen.

Gelieve steeds een medewerker te verwittigen indien de patiënt naar beneden gaat.

m. Bent u tevreden of niet?

Wij doen er alles aan om de dienstverlening zo veel mogelijk af te stemmen op de noden van onze patiënten en de maatschappelijke tendensen. Daarom willen wij graag weten welke uw wensen zijn en hoe u uw verblijf in ons ziekenhuis hebt ervaren. Door het ervaringskaartje in te vullen, helpt u ons om onze zorg nog meer te verfijnen.

U kunt uw bemerkingen, positief of negatief, ook steeds aan de bemiddelingsdienst bezorgen.

n. Informatiebrochures

In de gang van onze verpleegeenheid vindt u informatiebrochures over aandoeningen en behandelingen. U mag deze gerust meenemen Heeft u nog vragen? Wendt u dan tot één van onze verpleegkundigen. Zij helpen u graag verder.